

LEFEL 3 IECHYD A GOFAL CYMDEITHASOL: EGWYDDORION A CHYD-DESTUNAU

Diweddariad – Tachwedd 2021

Unedau Tystysgrif a Diploma

Uned 1

Egwyddorion gofal ac ymarfer diogel o fewn gofal person-ganolog sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau

Codau ymarfer/ymddygiad

- Cod Ymarfer Proffesiynol Gofal Cymdeithasol
- Canllawiau ymarfer ar gyfer gweithwyr gofal sydd wedi cofrestru gyda Gofal Cymdeithasol Cymru
- Canllawiau nad ydynt yn rheoliadol, e.e. Cod Ymddygiad GIG Cymru ar gyfer Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd yng Nghymru, Cod Ymarfer ar gyfer Cyflogwyr GIG Cymru

Deddfwriaeth

- Mwy na geiriau: Fframwaith Strategol Olynol ar gyfer Gwasanaethau Cymraeg mewn Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a Gofal Cymdeithasol 2016-2019
- Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
- Datganiad o Hawliau Pobl Hŷn yng Nghymru (2014)
- Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
- Deddf Cydraddoldeb 2010
- Deddf Galluedd Meddyliol 2005 a Chod Ymarfer cysylltiedig, Trefniadau Diogelu wrth Amddifadu o Ryddid
- Deddf Plant 2004
- Deddf Hawliau Dynol 1998 a Chonfensiynau a Phrotocolau cysylltiedig fel Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn 1990, Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau Pobl ag Anableddau ac Egwyddorion y Cenhedloedd Unedig ar gyfer Pobl Hŷn 1991

Mentrau

- Sgyrsiau 'Yr hyn sy'n bwysig'
- '#hellomynameis', fel y defnyddir gan y GIG
- 'Mwy na geiriau' – y Cynnig Rhagweithiol, Cymraeg 2050

Uned 2

Ffactorau sy'n effeithio ar dwf a datblygiad unigolion ar bob cam o'r rhychwant oes a sut mae hyn yn effeithio ar ganlyniadau ac anghenion gofal a chymorth

Ymgyrchoedd

- Change4Life
- Amser i Newid Cymru

Strategaethau

- GIG 1000 o Fywydau
- Llywodraeth Cymru: Law yn Llaw at Iechyd Meddwl – Strategaeth ar gyfer Iechyd Meddwl a Llesiant yng Nghymru

Mentrau

- *NEF (New Economics Foundation) Five Ways to Wellbeing: Connect, Be active, Take notice, Keep learning and Give*
- Arolwg Cenedlaethol Cymru

Deddfwriaeth

- Gofal Iechyd Darbodus
- Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Uned 3

Hybu hawliau unigolion ar bob cam o'r rhychwant oes

Deddfwriaeth

- Deddf Hawliau Dynol 1998: sicrhau bod hawliau dynol ar gael i bawb yn y DU
- Mesur Hawliau Plant a Phobl Ifanc (Cymru) 2011: rhoi dyletswydd ar weinidogion Cymru i roi sylw priodol i Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (UNCRC)
- Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014: ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru roi sylw priodol i Egwyddorion y Cenhedloedd Unedig ar gyfer Pobl Hŷn (OHCHR)
- Deddf Cydraddoldeb 2010: ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru roi sylw priodol i Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau Pobl ag Anableddau (CRPD)
- Deddf Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015: Byw Heb Ofn, Gofyn a Gweithredu
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015: cyrff cyhoeddus yn nodi amcanion llesiant, cydweithio ac atebolrwydd yn unol â'r saith nod llesiant

Strategaethau a mentrau

- Law yn Llaw at Iechyd Meddwl – Strategaeth Iechyd Meddwl a Llesiant ar gyfer Cymru
- Iechyd Cyhoeddus Cymru: Gweithio i Wireddu Dyfodol Iachach i Gymru

Ymgyrchoedd a gaiff eu rhedeg gan sefydliadau yn y trydydd sector

- Mind – Amser i Newid Cymru
- Cymdeithas Alzheimer – Cynllun Gweithredu Cymru ar gyfer Dementia

Unedau Diploma yn unig

Fel y Tystysgrif, hefyd:

Uned 4

Deall sut mae cyflyrau cyffredin yn effeithio ar y corff dynol

Gan fod yr uned hon yn adeiladu ar y wybodaeth y mae dysgwyr wedi'i dysgu yn Unedau 2 a 3, mae angen iddynt ailedrych ar y canlynol:

- GIG 1000 o Fwydau a Mwy
- Llywodraeth Cymru: Law yn Llaw at Iechyd Meddwl – Strategaeth ar gyfer Iechyd Meddwl a Lles yng Nghymru
- NEF (Sefydliad Economeg Cenedlaethol) Pum Ffordd i Les: Cysylltu, Bod yn egnïol, Cymryd sylw, Parhau i ddysgu a Rhoi
- Arolwg Cenedlaethol Cymru
- Iechyd Cyhoeddus Cymru: Gweithio i Gyflawni Cymru Iachach

Uned 6

Gweithio yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol

Codau ymarfer/ymddygiad

- Y Cod Ymarfer Proffesiynol ar gyfer Gofal Cymdeithasol
- Y Gweithiwr Gofal Preswyl Plant: canllawiau ymarfer ar gyfer gweithwyr gofal preswyl plant sydd wedi cofrestru gyda Gofal Cymdeithasol Cymru
- Safonau *The Health and Care Professions Council*
- Y Cod Ymarfer Gofal Cymdeithasol i Gyflogwyr
- Cod Ymddygiad y GIG yng Nghymru ar gyfer Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd yng Nghymru (nad ydynt yn rheoliadol ar hyn o bryd)
- Y Cod Ymarfer ar gyfer Gweithwyr GIG Cymru (nad ydynt yn rheoliadol ar hyn o bryd)
- Canllawiau Ymarfer ar gyfer gweithwyr gofal preswyl plant sydd wedi cofrestru gyda Gofal Cymdeithasol Cymru

Deddfwriaeth

- Iechyd a diogelwch: egwyddorion sylfaenol (Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 2005)
- Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR)
- Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016
- Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 (SSWA)
- Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011
- Deddf Galluedd Meddyliol 2005